

מכה חזקה עדיפה על הסלמה מתונה

מאת: ד"ר גבי סיבוני, מאמר דעה
יום שבת, 12 ביולי 2014, 7:27

היגררות למלחמת התשה בין צה"ל לחמאס לא תשרת את המטרות האסטרטגיות של ישראל מול חמאס. תמרון קרקעי שיכאיב לפלסטינים, יכול לעשות את העבודה

תגיות: מבצע צוק איתן, חמאס, עזה

גל ירי הרקטות שהתחדש בימים האחרונים, מביא את ישראל שוב לנקודת החלטה באשר לדרך התגובה המיטבית. אנו עדים להתפתחותה של מערכת התשה כשצד אחד מעצים את תגובתו לאור פעולת הצד השני. שיטת הפעולה הזו מנסה לייצר שיבא בסופו של דבר לרגיעה מתוך הבנה שקטה. צה"ל מצדו עושה שימוש מוגבל מאוד ביכולות שלו כדי "להדגים את היכולת", ל"אותת" ולהעביר "מסרים" לחמאס מתוך תקווה שאלו יגרמו לארגון לרסן את הירי. או כדברי ראש הממשלה בנימין נתניהו - "שקט יענה בשקט".

אף שלצה"ל יכולות פעולה רבות ומגוונות, הרי שהיגררות למלחמת התשה בין צה"ל לחמאס לא תוכל להביא לתוצאה אפקטיבית ואינה משרתת כל מטרה רלבנטית. כך גם גישת מדרגות ההסלמה שפותחה בצה"ל בשנים האחרונות ושעניינה בניית מדרג מתגבר של תגובות כדי לגרום לאויב להפנים שיש לצה"ל יכולות נוספות ושעל כל פעולה שלו תבוא תגובה קשה יותר. בצורה הזו, נגרת מדינת ישראל למערכת התשה חסרת תוחלת.

מבצע "צוק איתן" - כל הכותרות

ראשית ראוי למדינת ישראל להחליט מה הן המטרות האסטרטגיות של ישראל בעזה. לאחר ההתנתקות ותפיסת השלטון מצא עצמו החמאס נדרש לגלות אחריות שלטונית מסוימת. אף שהארגון לא שינה את מטרותיו היסודיות להשמיד את ישראל, הרי שמבחינות רבות שלטון החמאס נוח לישראל על פני חלופות אחרות דוגמת השתלטות גורמי ג'יהאד עולמי ואל-קאעדה על הרצועה. לכן, המטרה העליונה של ישראל צריכה להיות חידוש מהיר של ההרתעה תוך שימור שלטון החמאס ברצועה.

לגרום לנזקים ארוכי טווח

אין מנוס מכניסה קרקעית. טנק של צה"ל בגבול הרצועה (צילום: רויטרס)

חידוש ההרתעה מחייב את צה"ל לפגוע קשה בחמאס וארגוני הטרור האחרים תוך שימור יכולת שלטון מינימליות של החמאס. הרתעה הנה מושג חמקמק ביותר, אולם ניסיון העבר הוכיח שפגיעה קשה בתשתיות וביכולות בפרק זמן קצר ככל האפשר הנה אפקטיבית ביותר ככלי לחידוש ההרתעה. בנוסף קיים מתאם ישיר בין עוצמת הפגיעה לבין עוצמת ההרתעה. הותרת האויב עם נזקים ארוכי טווח תחייב אותו להתרכז בתהליכי שיקום ארוכים תוך שזכרונו צרוב במחיר חידוש הירי.

השימוש בתפיסת מדרגות ההסלמה המנסה להגיע לתוצאה הרצויה בצורה הדרגתית, מחמיצה את המטרה ואף תורמת להתמשכות ההתשה ההדדית. הרתעה תושג על ידי פעולה מהירה בכל העוצמה האפשרית של צה"ל. אין להסתפק רק באש, [לתמרון הקרקעי](#) תפקיד חיוני בהעמקת ההרתעה והנו כלי מבצעי להריסה וטיהור של תשתיות טרור ולכשויים את תפקידו ייסוג לארץ. להגברת האפקטיביות של הפעולה יש להפעיל את שני הכלים במלוא העוצמה ויפה שעה אחת קודם. השיהוי בהפעלת התמרון והמדרגיות של הפעלת האש מכהים את היכולת להשיג את התוצאה הראויה בזמן קצר.

ברפרץ האלימות הנוכחי יש לראות הזדמנות לגביית מחיר מהחמאס וארגוני הטרור ברצועה. כגודל המהלומה ועוצמתה כך תהיה עוצמת ההרתעה. אין להחמיץ הזדמנות זו, רקטות האויב כבר משוגרות לכל הארץ. את המחירים ארחי ישראל כבר משלמים. לכן כדאי יהיה שלמחירים אלו יהיו גם הישגים בני קיימא בדמות הרתעה ארוכת טווח. גישת מדרגות ההסלמה אינה הדרך להשיג הישגים אלה.

הכותב הוא ראש תכנית צבא ואסטרטגיה במכון למחקרי ביטחון לאומי INSS ואלוף-משנה במילואים

מעוניינים לפרסם מאמר במדור הדעות? כתבו לנו למייל op-ed@walla.net.il

המאמרים המתפרסמים במדור הדעות משקפים את עמדת הכותבים בלבד

לצפייה בכתבה המלאה
סרקו את ה-QR קוד
וואלה איתך בכל מקום, הורד לנייד

אמים סוף לכאבי הברכיים

אוסטרפיה/a^ostherapy.co.il